

Információk

Piaget, Ferriere megalapozta „*école active*”= cselekvő iskolához hasonló, egykor *Nagy László* érdeklődéslektanára is támaszkodó) reformpedagógia terjesztését.

Kiss Árpád életművéről, kiemelkedő oktatásmetodikai reformpedagógiai törekvéseiről, ezt közismertté tevő tevékenységéről már korábban is jelentek meg értékelő közlemények, – mint 75-ik születésnapján 1982-ben *Zibolen Endre, Báthory Zoltán, Simon Gyula, Vaskó László*, 1985-ben *Gelencsér Attila*, 1990-ben *Horváth Árpád* műve. Örülhetünk, hogy ez évforduló alkalmából az Országos Pedagógiai Könyvtár és múzeum „A magyar pedagógiai gondolkodás klasszikusai” sorozatban újra megjelentette *Faragó László és Kiss Árpád: Az új nevelés kérdései* című művét. Örvedetes az is, hogy a Magyar Művelődési és Köznevelési Minisztérium a pedagógia Magyar Kultúra Napján kiemelkedő kutatóinak „Kiss Árpád”-díjat is oszt.

Kiss Tihamér

Emlékeztető

a Gyógypedagógiai Albizottság 1997. április 29-én tartott üléséről

Az MTA Pedagógiai Bizottság Gyógypedagógiai Albizottsága 1997. április 29-én tartott ülésének fő témája „*Az egyetemi szintű gyógypedagógusképzés*” volt. A Bizottság tagjai előzetes vitaanyagot kaptak, amely az egyetemi szintű gyógypedagógusképzés képesítési követelményeinek tömör összegzését tartalmazta. Az ülés napirendjén szerepelt még az *Albizottság vezetőségének újraválasztása*.

A témát bevezető előadást *Illyés Sándor* egyetemi tanár, főiskolai főigazgató tartotta. Az előadó összehasonlította a magyar gyógypedagógusképzés és más hazai pedagógusképzések képesítési követelményeinek különbözőségeit, kiemelte a gyógypedagógusképzés specialitásait. Ez utóbbi kiterjed a sérült népesség teljes körére és valamennyi életkori szakaszára, beleértve a felnőttkort is; a pedagógiai tevékenységekre való felkészítés mellett hangsúlyos szerepet kap a különböző terápiás és rehabilitációs eljárásokra való felkészítés. A nemzetközi összehasonlításban kiemelte, hogy a külföldi gyógypedagógusképzések döntő többsége egyetemeken történik; ez lehetővé teszi a gyógypedagógiai témák kutatásához kapcsolódó tudományos továbbképzést és tudományos fokozat megszerzését. – Az egyetemi szintű gyógypedagógusképzés hazai bevezetésének alapfeltételei a Bácsai Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán adóttak. A főiskolai szintű gyógypedagógiai tanári diploma megszerzése mellett lehetőség nyílik az egyetemi szintű okleveles gyógypedagógus végzettség megszerzésére is. A képesítési követelmények akkreditálása után a jelenleg is működő, főiskolai szintű gyógypedagógiai szakok közül kezdeti lépésként három-négy szak egyetemi szintű képzése megindítható. Elkészült az egyetemi szintű gyógypedagógusképzés tanterve, a személyi feltételek kialakítása folyamatban van.

A vita folyamatában kérdések és hozzászólások, kiegészítő észrevételek hangzottak el, amelyek egybehangzóan támogatták az egyetemi képzés bevezetését; ezek rövid összefoglalása:

- A sérült népesség egyes csoportjaira (pl. autisták, halmozottan sérültek) önálló szakosodás nem alakult ki eddig; ennek a hiánynak a pótlása részben szakemberigényt elégítene ki, részben a túlspecializáltság irányába hatna. A főiskolai és egyetemi szintű képzéssel megszerezhető kompetenciák karakterisztikusabb megkülönböztetése lenne szükséges.
- A képesítési követelményben a gyógypedagógiai ellátórendszerekben való szerepvállalás mellett jelenjen meg a gyógypedagógus kompetenciakörében a rehabilitációs feladatok ellátására, illetve a különböző típusú segítő szakemberekből álló team-ekben való együttműködésre irányuló felkészültség is.
- A köznevelési törvényben alkalmazott fogyatékosági kategóriának, a „más fogyatékoság”-nak a gyógypedagógusképzés továbbfejlesztésében szerepet kell kapnia; ehhez hasonlóan szükséges az integrált nevelésre való felkészítés, nemcsak egy-egy szakon, hanem kitekintést adva a gyógypedagógia szélesebb területére is.
- Megoldandó a főiskolai és az egyetemi szintű képzés közötti átmenet, az egyetemi szintű képzésre való felvétel, a nem gyógypedagógiai egyetemi szakokon tanulók felvételének kérdése is; kérdésként merült fel az egyetemi képzéshez kapcsolódó gyakorlatok szerepe.

Információk

- Az egyetemi képzés lehetőséget ad a gyógypedagógiai tanárok számára, hogy kiegészítő képzésben szerezzék meg az *okleveles gyógypedagógus* diplomát, illetve különböző specializációkat nyújtó továbbképzésekben vegyenek részt. Ezek tematikáinak kidolgozásában lehet olyan témakörökre is gondolni, amelyek aktualitása egyre növekszik (pl. a családi nevelés szerepe, a környezetkárosító hatások a tanulási nehézségek kialakulásában stb.).
- Javaslat hangzott el az egyetemi képzéssel kapcsolatos közös gondolkodás folytatására, a kompetenciakörök, a képzési tartalmak, a gyógypedagógia jövőképeinek további megvitatására, a gyógypedagógusok alkalmazási területeire vonatkozó információk gyűjtésére.

Állásfoglalás: Az Albizottság tagjai egyhangúan támogatják az egyetemi gyógypedagógusképzés bevezetését a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolán; támogatják a főiskola vezető testületeinek erre vonatkozó döntéseit és előkészítő intézkedéseit; a jövőben is figyelemmel kísérik és támogatják az egyetemi gyógypedagógusképzés megvalósításának folyamatát.

Gordosné Szabó Anna üléselnök javaslatot tett az Albizottság kibővítésére és vezetőségének újraszervezésére, melynek indoka: az MTA valamennyi testületének újraszervezése most van folyamatban. A választás formai lebonyolítására vonatkozó javaslatát az Albizottság elfogadta. Ismertette a három tagú vezetőség szerepkörét: elnök, titkár, elnökségi tag. Bejelentette, hogy az előző ciklusban megválasztott titkár, *Csocsáné Horváth Emmy* 1997 áprilisától a Dortmundi Egyetemen kapott professzori megbízást, ezért az Albizottság munkájában a titkári feladatkörben nem tud közreműködni. – Az írásban leadott titkos szavazatok összeszámolása után megállapította, hogy az Albizottság új akadémiai ciklusra megválasztott tisztségviselői: *Gordosné Szabó Anna* (elnök), *Mesterházi Zsuzsa* (elnökségi tag), *Volentics Anna* (titkár). A javasolt és nyílt szavazással egyhangúan megválasztott új albizottsági tagok: *Csiky Erzsébet* és *Vékassy László*.

Budapest, 1997. május 18.

Mesterházi Zsuzsa